

I. OCENA DZIAŁALNOŚCI ING BANKU ŚLĄSKIEGO S.A. W 2013 ROKU SPORZĄDZONA PRZEZ RADĘ NADZORCZĄ

Rok 2013 był okresem dalszego spowolnienia polskiej gospodarki. Szacuje się, że dynamika produktu krajowego brutto spadła do poziomu 1,6%, wobec 1,9% odnotowanej w 2012 roku. Jednakże, wskazania poszczególnych kwartałów pozwalają na pewien optymizm na kolejne lata. Podczas gdy w 2012 roku dynamika PKB raptownie spadała z kwartału na kwartał, w 2013 roku miała miejsce odwrotna sytuacja - najniższy kwartalny poziom dynamiki PKB odnotowano w I kwartale (0,5% r/r), natomiast w dalszej części roku, zwłaszcza w II połowie, widoczne było wyraźne ożywienie – według wstępnych szacunków GUS wzrost PKB w IV kwartale wyniósł około 2,7% r/r. Należy też podkreślić, że w 2013 roku przełamany został trend spadkowy realnego popytu wewnętrznego. Miniony rok był także szczególny ze względu na wyjątkowo niską i niespotykaną dotąd w Polsce inflację. Średnioroczna inflacja ukształtowała się na poziomie 0,9% wobec 3,7% w 2012 roku. Z punktu widzenia działalności bankowej bardzo istotny był również dynamiczny scenariusz w zakresie kształtowania się stóp procentowych – w ciągu roku Rada Polityki Pieniężnej zdecydowała o 6 obniżkach referencyjnej stopy procentowej – łącznie o 175 punktów bazowych. W 2013 roku nadal wyzwaniem dla polskiego sektora bankowego był niski popyt na kredyty, zwłaszcza ze strony przedsiębiorstw, dodatkowo Banki musiały stawić czoła ustawowej obniżce stawki od transakcji kartowych *interchange*.

W tych zmiennych warunkach rynkowych ING Bank Śląski S.A. osiągnął w 2013 roku zysk netto w wysokości 920,1 mln zł wobec 757,8 mln zł w 2012 roku (wzrost o 21,4%). Wzrost ten został osiągnięty poprzez:

- wzrost poziomu dochodów. W 2013 roku dochody Banku ukształtowały się na poziomie 3 086,6 mln zł wobec 3 000,8 mln zł w poprzednim roku (wzrost o 2,9%). Co prawda wynik odsetkowy pozostał na niezmiennym w stosunku do roku poprzedniego poziomie (pomimo trudnych warunków w obszarze kształtowania się stóp procentowych), a wynik z tytułu prowizji i opłat odnotował lekki spadek, jednak Bank wykorzystał sprzyjającą sytuację rynkową w zakresie wyceny obligacji skarbowych i na początku roku zrealizował część pozytywnej wyceny posiadanego portfela obligacji poprzez sprzedaż wybranych papierów,
- skuteczne zarządzanie kosztami. W 2013 roku koszty operacyjne Banku wyniosły 1 709,9 mln zł, czyli praktycznie były na poziomie kosztów zaraportowanych w 2012 roku (spadek o 0,2 mln zł, tj. 0,0%). W ciągu 2013 roku wystąpiły pewne przesunięcia w strukturze rodzajowej kosztów – koszty osobowe wzrosły o 3,0%, koszty marketingu (czyli koszty wspierające rozwój biznesu i sprzedaż) wzrosły o 8,8%, także kwota amortyzacji była wyższa o 10,1% (było to efektem oddania w użytkowanie wcześniej poczynionych inwestycji, przede wszystkim w zakresie infrastruktury IT). Znaczące oszczędności osiągnięto w ramach kosztów działania i ogólnego zarządu (z wyłączeniem amortyzacji - spadek o 7,5% r/r). Tym samym poprawiła się efektywność kosztowa Banku i relacja Koszty/Dochody wyniosła w 2013 roku 55,4% wobec 57,0% w 2012 roku (poprawa o 1,6 punktu procentowego),
- mniejsze saldo odpisów na rezerwy kredytowe. W 2013 roku Bank zaraportował koszty ryzyka na poziomie 236,6 mln zł, tj. o 113,5 mln zł (32,4%) niższe niż rok wcześniej. Należy przy tym zauważyć, że w 2012 roku sektor bankowy odczuł problemy płynnościowe przedsiębiorstw z branży budowlanej, co odzwierciedliło się w poziomie rezerw na ryzyko kredytowe. Poziom rezerw na ekspozycje kredytowe jest adekwatny – na koniec 2013 roku wskaźnik pokrycia należności z rozpoznaną utratą wartości wyniósł 70,8%.

Rada Nadzorcza – w ramach działalności Komitetu Audytu – w ciągły sposób nadzoruje procesy związane z zarządzaniem poszczególnymi rodzajami ryzyka w ING Banku Śląskim S.A. w ujęciu jednostkowym, jak i na szczeblu całej Grupy Banku.

W ramach monitorowania skuteczności systemów kontroli wewnętrznej oraz audytu wewnętrznego w ciągu 2013 roku Komitet Audytu rekomendował Radzie Nadzorczej zatwierdzenie następujących dokumentów: Sprawozdanie *półroczne Departamentu Audytu Wewnętrznego, Plan audytów wewnętrznych na 2013 rok, zaktualizowana Polityka ING Banku Śląskiego S.A. – System Kontroli Wewnętrznej, Strategia realizacji zadań audytorskich z długoterminowym planem audytów*

wewnętrznych na lata 2014-2018 oraz planem audytów wewnętrznych na 2014 rok. Komitet Audytu rekomendował Radzie Nadzorczej zatwierdzenie wyników przeglądu profili kompetencji Departamentu Audytu Wewnętrznego. Ponadto Komitet rekomendował Radzie Nadzorczej przyjęcie do wiadomości wyników przeglądu zewnętrznego co do zgodności działań Departamentu Audytu Wewnętrznego z Rekomendacją H wydaną przez Komisję Nadzoru Finansowego, jak również Raportu z wewnętrznego przeglądu jakości sporządzonego przez DAW za 2012 r.

Wyniki tego nadzoru pozwalają stwierdzić, że ING Bank Śląski S.A. dysponuje efektywnym systemem kontroli wewnętrznej i sprawną funkcją audytu wewnętrznego, które są ważnym elementem procesu przestrzegania zasad ładu korporacyjnego.

Na każdym ze swych posiedzeń Komitet Audytu zapoznawał się z okresową informacją zarządczą o stanie ryzyka operacyjnego i ryzyka braku zgodności (ang. *Non-Financial Risk Dashboard*). Informacja ta jest również stałym punktem posiedzenia Rady Nadzorczej.

Ponadto, Komitet Audytu rekomendował Radzie Nadzorczej zatwierdzenie nowych dokumentów: *Polityka zarządzania ryzykiem braku zgodności w ING Banku Śląskim S.A.* oraz *Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym w ING Banku Śląskim S.A.*,

Komitet Audytu wspiera Radę Nadzorczą także w zakresie monitorowania i nadzoru nad systemem zarządzania ryzykiem finansowym (kredytowym, płynności oraz rynkowym). W ramach tych działań Komitet Audytu na każdym swoim posiedzeniu zapoznaje się z okresowym Raportem Ryzyka prezentującym obszar zarządzania kredytowym ryzykiem detalicznym i korporacyjnym, jak również zarządzania ryzykiem rynkowym. Komitet zajmuje się również nadzorem nad procesami szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałowego oraz planowania kapitałowego. W 2013 roku Komitet rekomendował Radzie Nadzorczej zatwierdzenie uaktualnionych dokumentów: *Polityka oceny istotności ryzyk w ING Banku Śląskim S.A.*, *Polityka przeprowadzania testów warunków skrajnych w ING Banku Śląskim S.A.*, *Polityka zarządzania kapitałami i procesem ICAAP w ING Banku Śląskim S.A.*, *Polityka planowania w ING Banku Śląskim S.A.* *Polityka zarządzania ryzykiem płynności i finansowania w ING Banku Śląskim S.A.* W ramach realizacji wymogu wynikającego z Uchwały nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego Komitet Audytu rekomendował Radzie Nadzorczej zatwierdzenie nowo opracowanej *Polityki zarządzania ryzykami trudnomierzalnymi w ING Banku Śląskim S.A.*

Ponadto, w celu realizacji wymogu wynikającego z Uchwały Nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego, Komitet Audytu rekomendował Radzie Nadzorczej zatwierdzenie zaktualizowanej *Polityki ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłoszeniu w ING Banku Śląskim S.A.*

Zdaniem Rady Nadzorczej, system zarządzania ryzykiem ING Banku Śląskim S.A. obejmuje wszystkie istotne rodzaje ryzyka, a w procesach ich identyfikacji, pomiaru i zarządzania wykorzystywane są instrumenty i techniki właściwe dla danego rodzaju ryzyka. W 2013 roku ING Bank Śląski S.A. spełniał wszystkie wymogi bezpiecznego działania i adekwatności kapitałowej, a w szczególności:

- prowadził ostrożną politykę kredytową. Procesy i procedury kredytowe były zgodne z wymogami nadzorczymi i z najlepszymi wzorcami występującymi na rynku. W 2013 roku Bank uwzględniał w swej polityce kredytowej sytuację występującą w gospodarce i stosował zaostrzone procedury w odniesieniu do branż generujących podwyższony poziom ryzyka. Bank posiadał zdywersyfikowany portfel kredytowy, w którym znaczny udział posiadały wysokiej jakości kredyty udzielone podmiotom gospodarczym. W skali Banku należności kredytowe z rozpoznaną utratą wartości stanowiły 3,9% całości zaangażowania, czyli istotnie mniej niż średnio w całym sektorze bankowym,
- posiada spełniające najwyższe standardy rynkowe procedury i systemy w obszarze zarządzania ryzykiem rynkowym (m.in. stopy procentowej oraz walutowym). W ciągu 2013 roku aktywnie zarządzano poszczególnymi kategoriami ryzyka rynkowego tak, aby ich poziom mieścił się w granicach obowiązujących w Banku limitów. Bank posiada zrównoważoną pod względem walutowym strukturę bilansu, m.in. charakteryzującą się niskim udziałem należności walutowych w ogólnych należnościach z tytułu kredytów hipotecyjnych,

- utrzymywał dobrą sytuację płynnościową. Na koniec 2013 roku relacja kredytów do depozytów ukształtowała się na poziomie 67,6%. Do tak dobrej sytuacji płynnościowej przyczyniła się jedna z największych wśród polskich banków (i stale rosnąca) baza stabilnych depozytów gospodarstw domowych,
- dysponował wysokim poziomem kapitałów własnych. W grudniu 2013 roku współczynnik wypłacalności ING Banku Śląskiego S.A. ukształtował się na poziomie 17,10%. Jednocześnie, będące w posiadaniu Banku fundusze własne prawie w całości przypadały na kapitał wysokiej jakości, tj. kapitał kategorii 1.

Oczekiwane ożywienie gospodarcze oraz stabilizacja na stosunkowo niskim poziomie stóp procentowych, czego konsekwencją powinno być zwiększenie popytu na kredyty, najprawdopodobniej spowoduje wzrost wolumenów w sektorze bankowym w 2014 roku. Dlatego Rada Nadzorcza zauważa potrzebę skoncentrowania wysiłków Banku na istotnych dla jego rozwoju i konkurencyjności działaniach, takich jak:

- wykorzystanie dobrego momentu w gospodarce i zwiększenie akcji kredytowej, przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiej jakości portfela. Pozwoli to na osiągnięcie wyniku odsetkowego umożliwiającego zrekompensowanie wpływu niskich stóp procentowych na wyniki Banku,
- utrzymanie wysokiego poziomu stabilnych depozytów. Zapewni to niezbędną płynność do rozwoju akcji kredytowej,
- dalszy rozwój oferty produktowej oraz elektronicznych kanałów obsługi. W warunkach silnej konkurencji szansą na wzrost przychodów jest poszerzanie bazy klientów poprzez zdobywanie nowych oraz zwiększanie lojalności dotychczasowych. Polityka taka prowadzi do wyższych sald klientów oraz zwiększonej transakcyjności, co może w pewnym stopniu zrekompensować ubytek przychodów związanych z niskim poziomem stóp procentowych oraz kolejną obniżką poziomu opłat od transakcji kartowych,
- efektywne wykorzystanie posiadanych zasobów. Istotną kwestią dla Banku będzie dalsza poprawa relacji Koszty/Dochody. Podniesienie efektywności kosztowej poprzez zwiększoną skalę operacji w oparciu o dostępne zasoby, przy jednoczesnym zachowaniu wysokiej jakości procesów,
- adekwatne zarządzanie kapitałem w celu zapewnienia bezpiecznego wzrostu akcji kredytowej, jak również spełnienia wszystkich obecnych i przyszłych wymogów regulacyjnych.

W ocenie Rady Nadzorczej, dotychczasowa strategia wzrostu skali działania realizowana przez Bank w ciągu kilku ostatnich lat sprawdziła się, o czym świadczą osiągnięte wyniki finansowe i komercyjne. Uzasadnia to opinię, że również w 2014 roku Bank wykorzysta możliwości pojawiające się w pierwszej fazie ożywienia gospodarczego i będzie aktywnym uczestnikiem tego wzrostu - z korzyścią dla swoich klientów, akcjonariuszy i pracowników.